

پروگرام و پیرهوی ناوه‌وهی
پارتی دیموکراتی کوردستان
بهده‌سکار یه‌وه

کونگره‌ی چه‌وته‌می پارتی
بر یاری له‌سه‌رداوه
سالی ۱۹۶۶

پروگرام و پیرهوی ناوه‌وهی
پارتی دیموکراتی کوردستان
بهده‌سکار په‌وه

کونگره‌ی جه‌وته‌می پارتی
بریار‌ی له‌سه‌رداوه
سالی ۱۹۶۶

پروگرام

ماده (۱)

ناوی حزب : پارٹی دیموکراتی کوردستان :

ماده (۲)

پارٹیمان پارٹیہ کی دیموکراتی پیشروو شورشگیره و نوینہری
بہرژہ و ہندی کریکارو جوتیارو کاسب کارو خواہن پیشہ و روشن
بیرانی شورشگیره له کوردستانی عراقا .

ماده (۳)

تی ته کوشین بو ئازادبون و ودهست هینانی حوکی زاتی (ئوتونومی)
بو کوردستانی عراق له ناو کوماری عراقا .

ماده (۴)

هه رکاتیک کوماری عراق له گهل ولاتیگی عه ره بی ترا به کبگریت .
گه لی کورد بوخوی چاره نوسی خوی دیاری ده کا .

ماده (۵)

له تیکوشانی سیاسی و چاره کردنی باری کومه لایه تیمانا له و بیرورا
زانستی و پیشکوه و توانه که لک وهر ته گرین که له گهل چونیه تی گه لی
کوردمانا بگونجی .

تی‌ئه کوشین بودامه‌زرانی حوکیکی دیمو کراتی پار له‌مانی له‌عراقاو بو
تازادی ئاپین و ده‌ر برینی بیرو باوه‌رو سه‌ر به‌ستی نو سین و پیک هینانی
پارتی ویه کیه‌تیه پیشه‌بیه کان بو هه‌مو هاو نیشتمانان .

- أ - تی‌ئه کوشین بو : پته‌و کردنی برایه‌تی نیوان نه‌ته‌وه‌ی کوردو
عه‌رهب .
- ب - له‌کوماری عراقیشا تی‌ئه کوشین بو پته‌و کردنی برایه‌تی کوردو
عه‌رهب و توند کردنی یه‌کیه‌تی نیشتمانی .
- ج - بو په‌ره‌پیدانی دوستایه‌تی له‌نیوان گه‌لی کوردو هه‌مو گه‌لانی
سه‌رزوه‌ی تی‌ئه کوشین .
- د - دان به‌مانی ئه‌و که‌مایه‌تیانه‌ دانه‌نین که‌له‌ کوردستاندا ئه‌ژین .

أ - تی‌ئه کوشین بو : پارازتی ناشتی جیهانی و نه‌هیشتی هه‌راو کیشه‌ی
ناو ده‌وله‌تان و به‌کاره‌ینانی په‌یمان نامه‌ی نه‌ته‌وه‌ به‌کگرتوه‌کان
و بریاره‌کانی باندونگ و پیکه‌وه‌ژیانی به‌ناشتی و رانی کردنی
گیروگرفت به‌گفتوگو کردن و قه‌ده‌غه‌ کردن و تاقی کردنه‌وه‌ی
چه‌کی ته‌تومی .

ب - له‌سه‌ر سیاسه‌تیکی نیشتمانی دژی استعمار ئه‌روین چونکه

مه‌ترسیه‌ که : هه‌ره‌شه‌ له‌ گه‌لان نه‌کات و دوستایه‌تی به‌تینی
هه‌مو گه‌لانی دنیا ته‌که‌ین به‌جوری که‌ قازانجی هه‌مولایه‌ کمانی
تیابنی و پشتگیری ئه‌و گه‌لانه‌ ته‌که‌ین که‌ بو تازادی و چاره‌نوسی
خویان تی‌ئه کوشن .

پارتیمان له‌گه‌ل هه‌ر حزب و کومه‌لیکی عراقی که‌ باوه‌ری به‌ هه‌قانیه‌تی
مانی کورد هه‌بی و هه‌ر وه‌ها له‌گه‌ل هه‌مو حزب به‌دیمو کراتیه‌ کانی جیهانی
دوستایه‌تی خوی پته‌و ته‌کاو به‌چاوی برایه‌تی ئه‌روایتیه‌ هه‌مو پارتنی و
ریکخراوه‌ دیمو کراتیه‌ کان له‌گشت پارچه‌کانی کوردستان دا .

تی‌ئه کوشین بو : گورین و په‌ره‌پیدانی ئابوری نیشتمانی و به‌رز کردنه‌وه‌ی
را ده‌ی ژبانی گه‌ل له‌هه‌مو باریکه‌وه ، به‌پیی سه‌ره‌تا کانی ره‌نگرشتنی
ئابوری نوی (التخطيط الاقتصادي الحديث) که‌ له‌سه‌ر بنچینه‌ی
سه‌رنجدان و وردبونه‌وه‌ لیکدانه‌وه‌ی تیکرایبی (الدراسة الشاملة) له
هه‌مو باریکی ژبانی ئابوریمان یه‌ته‌دی ، له‌گه‌ل دانان و گه‌شه‌پیکردنی
پروژه‌ی ماوه‌ کورت و درێژ و په‌روه‌رده‌ کردنی کادری به‌ریوه‌ به‌رو
به‌هونه‌ری (الكوادر الاداریه والفنیه) پیویست بو ئه‌م مه‌به‌سته .

پارتیمان بروای وایه که‌ پیشه‌سازی قورس بناغه‌ی سه‌ر به‌ستی ئابوری و

سیاسی به : : بویه ههول ته دهین بو دامه زرانندی پیشه سازی قورس و سوک له ولاتا له بهر تیشکی تهنجامی پشکنینی جبولو جی و ته هه مهت دان به پیشه سازی نهوت و گوگرد . وه تی ته کوشین بو زور کردنی پروژه کانی کاره باوه مر پیوستیهک بو گه شه پیدانی پیشه سازی نیشتمانی و پارازتی له تهنگ پی هه لچنین ورقه بهری بیگانه . له گهل هاندانی سه رمایه ی خومالی بو که وتنه گهر له پیشه سازیدا به جوریک که سودی کریارو پهره پیدان و پیشخستنی پیشه سازی نیشتمانی تیدابیت . پیشه سازی کانی وهک شه کرو کاغزو شیرمه نهی (البان) و پیسته و قوتو به ندی و چیمه نتو و جگهره و شتی تری و هها له ولاتا پهره پی بدیریت . ههروه ها تی ته کوشین که باج هه ل بگیریت له سه رهینان و کریاری ما کینه و نامرازو کارگه بو پشتیوانی پیشه سازی نیشتمانیمان .

ماده (۱۲)

تی ته کوشین بو : بنه بر کردنی بیکاری و دانانی یاسای پیشه که وتوانه بو قازانجی کریکارو موچه خوران . به دیاری کردنی لانی هه ره که می کری به جوریک که ژیانیکی پیکه وتو بو کریکارو خیزانی پیک بیت ، دیاری کردنی کاتی کارو قه دهغه کردنی تیش کردن به مندال و دانانی یاسای پیشکه وتوانه بو ته قاوتی و دهسه ته بهری کومه لایه تی (الضمان الاجتماعي) تهواو ، و سه رهسته کانی به کیه تی پیشه یی (نقابی) تهوتو که قازانجی کریکارو موچه خوری تر بپاریزیت وهناردنی

کریکار بو فیرون له ده ره وهی ولات و زور کردنی قوتابخانه ی پیشه سازی بو بهرز بونه وهی راهی زانیاری یان .

ماده (۱۳)

تی ته کوشین بو : زیاد بونی داهاتی عراق له نهوت و دیاری کردنی به شیک له و داهاته بو پروژه ی تاوه دانی و پیشه سازی و کشت و کال له کوردستان به پی ی ژماره ی دانیشتمانی ، وه بو دهسته بهری جی به جی کردنی ریکه وتن نامه کان و چاوه دیری چونیه تی به ره هم و ترخی نهوت . وه ههول ته دهین که یاسای ژماره (۸۰) ی سالی ۱۹۶۱ بخریته کارو پشتگیری شرکه تی نهوتی نیشتمانی بکریت و ریگه به کومپانیه بیگانه کان نه دری دهست بخنه کارو باری تاوه وهی عراق ، وه بو دامه زرانندی کارگه ی پیشه سازی به ره مه جور به جور کانی نهوت له لایه ن حکومه ته وهو له نزیک کانه کانی به چه شنیکی و هها له گهل باری مه لبه نده که دا ریک بکه وی وه کادری هه لسورینه رو به هونه ری بو تاماده بکری تاوه کو له دواروژا نهوته که میلی (تأمیم) بکریت .

ماده (۱۴)

له بهر ته وهی زهوی و زاری کوردستان باریکی تایه تی خوی هه یه که له یاسای اصلاحی زراعی دا بیری لی نه کراوه ته وه ته مانه وی وای لی بکری که هه مو وهرز ریک له کوردستان به شی خوی زهوی بهر که وی وده ره به گایه تی بنه بر بکری . وه بو باش کردنی گوزهرانی جوتیاران

وزیاد کردنی دهستگه وتیان پارتیمان تی ته کوشی بو ثم داخواریانه :

یه کهم :

أ - چاک کردن و بهراو کردن زهویه به یاره کان و دابهش کردنیان بهسهر نهوانه دا که بی زهویان نه وندهی هیانه لهو بهشسه که منزه که لانی که می قانون بوی داناون .

ب - لایه لاکردنی گیر و گرفته کانی ناوداشتن به هه لکه نندی جوگه و بیری تیرتواری و دروستکردنی به ندو تهستیل (السلدور والخزانات) لهسهر روباره کان بو ناوه دانی تهوزه ویانهی به کاری کشت و کال دین و ماوه دان به جوتیاران بسو که لک و هرگرتن له پروژه کانی ناودیری حکومتی .

ج - یاره تی دانی جوتیاران به پاره و توو به ما کینهی کشت و کال و په بینی کیمیایوی تاوه کو بتوان به ره می چاندنیان باشسترو زور ترو جور به جور تر بکن . و ده دستگرتنیان به پاره و پول بو ماوهی دریزو به قارنجی کهم هه تا له ده ست سوت خوران رزگار بکرتن .

د - کومه لی هاو کاری بو جوتیاران دابمه زری تابتوان به ره می کشت و کالی خویان بفروشن و هه رچی پیداویسته له شتومه کو نامرازی که سابه ته که بیان بیکن .

ه - په ره پیدان و تاسان کردنی به کار هیانی مه کینه و چه شنی کشت و کالی تازه با بهت و هاندانی کاری به هه ره وهزی له ناو جوتیاراندا .

و - ریگه نیشاندانی فهنی به جوتیران بو کشت و کالی تازه و ناردنی جوتیارانی کوردستان بوده ره وه . بو فیر بونی شتی تازه با بهت .

دوهه م :

مهسه لهی په ره ورده کردنی مهرومالات (نازل) به شیکه له دو شیوه بنچینه تی به که می به ره هم هیانی لادی بی (الانتاج الرینی) له کوردستانا وه بریه تی له موجه یه کی گرینگی داهاتی جوتیاران . له بهر تهوه تی ته کوشین بو :

أ - نه هیشتنی هه مو تهو به ندو کوت و تیمتازو په یوه ندیانه می که به ندیواریان به نازل و به خیو کردنی مهرومالاته وه هه یه ، وه کو پوشانه و سهرانه و بیگار و هه مو برو بیانوو په یوه ندیبه کی دهره به گایه تی .

ب - نیشه جی کردنی ره وه ندو کوچهره کان به جوریک که زیانبار نه بن و زهویان بدرتی و له وه رگه می نازه لیشیان بو دابین بکرتن وه به چه شیک له گهل چونیه تی به ره هم و داهاتیان بگونجیت .

ج - زور کردنی به یتال و دهرمان بو نازل و باش کردنی ره سه ن و ره نیو هیانی به ره همیان به با ریکی زانستی و دور له نه خوشی .

سیهه م :

أ - گورینی یاسای ینحصاری توتن به لابر دنی نهو به ندو کوتانهی
خراونه بهر توتن چاندنو دیاری کردنی دهره جهو نهوع و نرخی
به جوریک که قازانجی توتنکاری تیدابیت وه بهرهمی توتن
چاکتر بکریت .

ب - دهست گرتنی توتنهوان به پاره و تووی باش و به مهرجی هاسان
تابتوانن یشیان به باشی بروات .

ج - تاماده کردنی پسروروی لئ زانان بو باشکردنی چه شنی توتن و
دروستکردنی عهباری باش و نوئی بو پارازتنی توتن له رزین و
له ناوچون .

د - چاککردن و زور کردنی پیشه سازی جگهره و توتن وه
دامه زرانندی کارگه و لابر اتور (مختبر) لهو شوینانه دا که توتنی
لئ دیته بهرهم به جوریک که عیراق وای لئ بیت توتن به
دهره وه بفروشی .

چواره م :

أ - چاودیری لیره وارو دارستانه کان و یاسادانان بو پارازتنی
به گویرهی بهرزه و هندی تابوری ولات .

ب - هاندان بو ناشتن و متور به کردنی دارو درهخت و نانه وهی
رهزو باغی میوه له گهل ساز کردنی جه نگهل له کیوان بسو

بوژانه وهی تابوری و سامانی نه باتی له ولات :

ماده (۱۵)

تی نه کوشین بو ریکخستی بازرگانی له ناوه وهو دهره وهی ولاتا و
ههول نه دهن که یارمه تی بازرگانی خومالی بدری بو گه شه پی کردنی
بازرگانی یان له گهل چاوه دیری کردنی به شه کانی سهرمایه ی گشتی و
خوینی بو بهرزه و هندی ولات ، ههروه ها بهر به ره کانی فروفیل و دهست
به سهر اگرتن نه که ین وه به گژ مضاره به و شاردنه وه و یاری کردن به
بژیوی گهل دا نه چین ، وه پیوه نندی بازرگانیمان له گهل دهوله تان
بوسودی ههردو لاییت و شت فروشتن به دهره وه پشتگیری بکریت و
تهنها ریگه بدری به هینان و کرینی شتی زور پیویست .

ماده (۱۶) تی نه کوشین که :

أ - دارایی ولات به جوریک ریک بخری مهسروفات که م بکریته وهو
پاشه که وت زور بکری بو دانانی پروژه ی بهرهم هینان ، ویرای
ئاگالی بونی وه که به کی مهسره ف و دهرامهت .

ب - پیره و یکی عادیلانه بو باج دابنریت به جوریک اعتماد بکاته سهر
وهر گرتنی باجی راسته و خو و بهره ژور چونی (التصاعديه) له
دهرامهت و میرات ، وه سوک کردنی باجی ناراسته و خو که
قورسانی نه که و یته سهرشانی چینی پاله و زه حمهت کیش :

ج - پیرهوی بانکه نیشتمانیه کان به هیز بکریت به زور کردنی
سه رمایه و کردنه وهی لقی پیویست له گهل دیاری کردنی نرخی
جیا جیای قازانجی لکه کانی صندوقی ئەمانه تی بان تا کو بتوانن له
گه شه کردنی ئابوری ولاتا دهستیکی بالا پان هه بیب .

د - بانکی ناوه ندی عراق پشتگیری و فراوان بکری وه توانای
به گزرا چون و بهر به ست کردنی قاچاغ کردنی دراو (العملة)
وزیر به هیز کریت و دراوی عراق به ئەندازه به کی باش به زیرو
پاره ی بیگانه ی جور به جور داپوشریت .
ه - دانانی یاساو پیتاکی گومرگک به ته رزیک که بهر ژه وه ندی هه مو
گهل دابین بکاو ئابوری پیشه سازی ولات بپاریزی .

ماده (۱۷)

أ - ریک خستین و خوش کردن و قیرتاو کردنی ریگه و بان له
کوردستانی عراق و زور کردنی ریگه ی ئاسن و پیکه وه نانی که شتی
نه و تکیش بو گواز تنه وهی نه وتی عراق و به دی هینانی ده زگای
بار بهری له ده ریاو پهره پی دانی هوی په یوه ندی ووش کانی و
هه وایی و ئاوی و ته لدارو بی ته ل له گهل ده و له تانا بوده سته وتی
نیشتمانی .

ب - چاودیری کردنی هاوینه هه وارو ساز کردنیان به شیوه به کی
تازه و کیشانی ریگه و بان له نیوانیاندا له لایه که وه - به کیشانی

ریگه به که سه و له یمانی و زاخو لیک بداته وه و به هاوینه
هه وارو کاندا تی پهری - و له لایه کی تریشه وه له گهل هه مو عراقا
به کتر بگر نه وه .

ماده (۱۸)

تامه سه له ی کورد عادلانه و به دیمو کراتی جی به جی ده کری به پیویستی
ئه زانین هیزی پیشمه رگه هه رمینی و له باری ته ندروستی و روشن پیری
و ژبان و پیگه یان دنیان به گیانیکی دیمو کراتی راسته قینه و نیشتمان
پهرستی ته و او چاودیری بکرین و خیزانی شه هیدان و ئەوانه ی له پیناوی
شورشی کوردستانا له کار که وتون به خپو بکرین .

ماده (۱۹)

زور کردنی کادری صحی به کردنه وهی زانستگا و فیرگه ی له ش ساغی و
ناردنی قوتایان بو ده ره وه دانانی پلان بو بنه بر کردنی هه مو جوره
نه خوشیه ک و به هیز کردنی پرو پا گانده به نوسین و ئیزاعه و ئاموژگاری
ته ندروستی ده ر باره ی خو پارازتن له نه خوشی و په پیداکردنی ئاوی
خاوین و تیمار کردنی به خورایی له هه مو کوردستانا و زور کردنی
خه سه ته خازنه و ده رمانگه و ناردنی دو کتورو ده رمان بو لادی دور
ده سه کان و تیکوشان بو زور بون و دروست کردنی ده رمان له ناو
خو داو دانانی نرخی له بار بو داوو ده رمان .

ماده (۲۰)

هه لېزارنی سهروك و نه نجومه نه كانی شماره وانی و كارگیری شماره كان به شیوهی دیمو کراتیانهی راسته و خو بیت و پیلانیکگی گشتی بو شماره و انیه كان دابرنی بو جوان کردن و تاوه دان کردنه وهی شماره كان به ساز کردنی باخچه وشه قام و سهیرانگه و جینی گه مه و مهیدانی گشتی له کوردستانا .

ماده (۲۱)

دانانی یاسا بو تافره تان که هه مو مافیکی سیاسی و تابوری و کومه لایه تیان هه بی وه له رووی هه تی کار کردنیان له ماوهی بهر زه یستانیه وه هه تا هه لده سته وه له گه ل مافی خیزان و دایکیه تی و منالی به قانون بپاریزی .

ماده (۲۲) تی نه کوشین بو :

- أ - نه هیشتن و بنه بر کردنی نه خوینده واری و پهروه رده کردنی قوتایان به گیانیکی نیشان په رستی و دیمو کراتی و به گنرا چونی بیروای کونه په رستی و فاشیستی و ره گه ز په رستی . . به جوریک که خویندن و کرده وه به کتر بگرنه وه .
- ب - بوژانده وه و گه شه پیدانی میژو - ویزه و هونه ری کوردی و ده و له مه ند کردنی به سامانی مرو قایه تی له بهر هه می نه ته وه کانی

چیهان و پارازتی ئاسه واری میژو بیجان له کوردستانا .

ج - کردنه وهی دانشگا له کوردستان وهك هه مو دانشگا کانی تر له عراق و سهر به خوبی بپاریزی و زور به گرینگی له هه مو باریکی زانیاری بکولیته وه و دوای بکه ویت .

د - خویندنی زمان و ویزه و هونه رو میژوی کوردی له دانشگا کانی تر له عراق و خویندنی زمانی کوردی له هه مو لایه کی عراق و دانانی کومه لی زمان و زانستی کوردی و دامه زرانی ئیزگی رادیو و تلفزیون له کوردستانا .

ه - خویندنی آجباری بو کچ و کورو کردنه وهی فیرگی ئیواران بو کریکار و جوتیار و زه حمه ت کیشانی تر و زور کردنی کتیبخانه ی گشتی و لابراتور (مختبر) ی زانستی ویانه و محاضرات و تیگه یانندن بو بهر ز کردنه وهی عاستی زانیاری گه ل .

و - په ره دان به ویزه و هونه ری کوردی و به کار هینانی توانا شورشگیریه کانی بو خزمه تی مرو قایه تی به گشتی و بو بهر ژه و ندایه ره واکانی کورد به تاییه تی ، وه هاندانی چالاکی ته دهب و هونه ری کورد و زور ناردنی خوینده واری کورد بو فیربون له دهره وه و به پیی ژماره ی دانیش توانی ولات و دروست کردنی شانوی زور و دهر هینانی فیلمی سینه مانی و پیک گورینه وهی ده سته و تاقی شانوی و موسیقا .

پهیرهوی ناوهوه

په شتی په گه م

ماده (۱)

پارتی دیموکراتی کوردستان - پارتیکی دیموکراتی پیش-رهوو شورشگیره . له کهسانی دیموکراسی خوازی هاو ئامانج پیک هاتووه ، که پروگرامی پارتی یان قبوله و له سهه پرهوی ناوهوهی دهر و نه له ریزه کانی پیشهوهی کومه لانی خسه لکدا دهر و نه به پیتی تاکتیک و پیلان و ئاموژگاریه کانی که له بهر روشنائی تیشوری زانستی شورشگیرانهی راست دانراوه تی ته کوشن .

ماده (۲)

له ئامانجه کانی پارتمان ده سستکه وتنی حوکی زاتی به بو کوردستانی عراق له ناو کوماری عراق داوتی کوشانه بو سهه به خوینی ئابوری و سیاسی عراق و دهسته بهر بونی مافی که مایه تیه کانه که له کوردستانا ئه ژین و ههول ئه دهین عاستی هوشیاری سیاسی ئه ندانان بهرز کهینه وه له ریگهی ئاماده کردنی کادری هوشیار و پته و کردنی برایه تی کورد و عه ره ب .

ماده (۲۳)

پشتیوانی خه باتی گهلی کورد ئه کهین له هه مو پارچه کانی کوردستان دا بو ئازادبون و مافی رهوی نه ته وایه نی یان .

ماده (۲۴)

تی ته کوشین جنسیه بو ئه و کوردانه و هر گزین که به ئیقامه ماوهی پینج ساله یان زیاتر له عراقا ئه ژین و ئه یانه وی بینه عراقی وهک : فهیلی و گۆیان و هومهری و هی تریش .

بەشىي دوھەم

ئەندامى پارتى

مادە (۳)

ھەر كەسەي ئەم مەرجانەي تيا بېتەجى بە ئەندام دا ئەنرى :
 ۱- پروگرام و پىرەوي پارتى بىسەلىنى و بەپىي بەندە كاني كار بكا .
 ۲- لە شانە يەكى پارتيدا ئىش بكا .
 ۳- پىتاكى ئەندامەتى بەدا بەم پى يە :-

ھەر ئەندام يان پالىوراويك داھاتي مانگى تا ۱۰ دىنار بى ٪۱
 » » » » » » له ۱۰ پىروتا ۲۵ دىنار بى ٪۳
 » » » » » » له ۲۵ پىروتا ۴۰ دىنار بى ٪۴
 » » » » » » له ۴۰ پىروتا ۶۰ دىنار بى ٪۵
 » » » » » » له ۶۰ پىروتا ۱۰۰ دىنار بى ٪۶
 ئەوھى داھاتي لە ۱۰۰ دىنار زىاتر بى بو ھەر (۲۵) دىنارەي سەدى
 يەك زىاتر ئەدا .

تېبىنى (۱) ئەو ئەندام و پالىوراوانەي ئابونە ئەدەن بەو دامەزر اوانەي
 كە پارتى رېگە يان ئەدا بېچنە ناوي و ھەر وھا ئەو
 كەسانەي چوار سەر خىزانيان ھەبى . . نيوھى مانگانە يان
 پى دەبەخشىرى بەو مەرجە نابی كەس لە (۵۰) فلس

كەمتر پارەي ئەندامەتى بەدا .

تېبىنى (۲) كۆمىتەي ناوھندى بوي ھەيە پارەي ئەندامەتى زياد بكا
 بەپىي وەخت و روداو .

تېبىنى (۳) كە پالىورا و ئە كرى بە ئەندام پارەي مانگىك پىشەكى ئەدا
 بە ناوي چونە پارتى ھوہ (دخوليه) :
 ۴- نابی تەمەنى لە ۱۸ سال كەمتر بى .
 ۵- لانى كەمى ھوشيارى كشتى سياسى و نىشتانى ھەبى .
 ۶- لە ناو خەلكا ئابرومەندو سەر بەرز بى .

مادە (۴) لە پارتىمانا و ھەرناگىرى بە ئەندام ھەر كەسى :

۱- دوژمى ئاشتى و ئازادى و دىموكراتى و مافى كورد بى .
 ۲- جاسوس و موچەخورى بېگانە يان لە كۆمەلىكى تىكەدرا ئەندام
 بى :
 ۳- بوبى بە ئەندامى پارتىك بىان رىكخراويكى تر بە بى رەزامەندى
 پارتى .

مادە (۵) لە سەر ئەندامى پارتىيە :

۱- بە ھەمۇ توانا بە پىي پروگرام و پىرە و وپلان و تاكتىكى پارتى بو
 كەپشتن بە ئامانجە كاني و جى بەجى كردنى بريار و ئاموزگار يە كاني
 تى بكوشتى .

۲- به هه مو تو انا به کیه تی پارتی و به کیه تی بیرو باوه رو کارو دیسپلن
(الضبط) ی پارتا به تی بپاریزی .

۳- به هیچ جور یک نهینه کانی پارتی ناشکرا نه کا .

۴- هه همیشه تی بکوشی بو زیاد بونی زانیاری و هوشیاری خوی وه
عاستی نیگه یشتنی له تیشوریه کانی شو رشگیری علمی بهرز
بکاته وه .

۵- ره خته و ره خنه له خو گرتن قبول بکا و راستی له پارتی نه پوشی و
به گز بابی بون و سهر خوشی سهر که و تندا بچی .

۶- پیوه ندی له گهل کومه لانی خه لکا به سستی و به چاکی گوئی له
داخوازی و بیرو رایان بگری و گپرو گرفته کانیا ن به خوی وه یان
به هوی پارتیه وه بو ناها ن بکات و چاریان بو بدوزیته وه پارتی
له داخوازی و مه به سته کانیا ن ناگادار بکات . هه وه ما سیاست و
بیرو پروا و باری سهرنجی پارتیش له هه مو باب ته تیکه وه به شیوه به کی
زانیایانه بو کومه لانی خه لک شی بکاته وه و تی یان بگه به نی .

۷- شارو کارو ریکخراوی خوی به بی پرسی پارتی به چی نه هیلنی
و نه بی راست و نازاو بی پیچ و په نا بی و بهرزه وه ندی پارتی له
سهروی هه مو شتیکه وه دابی .

۸- تا پرس به پارتی نه کا نه بیته فهران به رو موچه خور .

ماده (۶)

تهوانه ی ته یانه وی بینه ته ندامی پارتی ته بی له تاقی کردنه وه و پالاوتنسا
بو ماوه یه ک بمینه وه و پی یان ته لین پالیورا و .

۱- پالیورا و ته بی مهرچی ته ندامه تی تیابی و ته مه نی له ۱۸ سال که متر
نه بی و له تهرک و مافدا وه ک ته ندامه ، ته نیسا ناتوانی هه ل بژی ری وه
یان هه لی بژی رن چونکه ماوه ی پالاوتنی ته واو نه کرد وه .

۲- ماوه ی تاقی کردنه وه لیژنه ی ناوچه چونی به باش بزانی دای ته نی .

۳- نابی ماوه ی پالاوتن له (۶) مانگ که متر بی .

۴- که سیک که ته پالیوری ته بی دو ته ندام که لانی که م سالی ک بی
بون به ته ندام ، باش بی ناسن و پا کانه ی بکه ن ته وسا له
کوبونه وه ی شانده ا لیسته ی پالاوتن پر ته کاته وه .

۵- که سیک له حزبیکی ترا بوبیت ته بی کومیته ی ناوه ندی له سهر
مه سئولیه تی خوی بریاری قبول کردنی بدا .

۶- تهوانه ی بو ماوه یه ک له خه بانی پارتی کشاونه وه و ته یانه وی بینه وه
ریز ، کومیته ی ناوه ندی بریاری له سهر ته دا .

ماده (۷) دهر کردنی ته ندامی پارتی :-

کومیته ی ناوه ندی له دوا ی قول له سهر کیشانی ده ستگای چاودیری و
پشکینن ته توانی به پی داوا ی لیژنه ی لقه کانی پارتی هه ر ته ندامیک

دەرگا ، لیژنه‌ی ناوچه‌ش نه توانی پالیوراو دەرگاوه نهدام بی کار
 بگا . . . دوا‌ی لیژنه‌ی ناوچه‌ی بگا

- ۱- نهی پارتی ناشکرا کردی .
- ۲- به کبته‌ی پارتی تیک دابی یان خهریک بوبی ، دهسه‌ته به ندی .
- (تکتل) دژی پارتی بگا .
- ۳- له په‌نای پارتیدا بو قازانجی خوی یان غه‌یری خوی هه‌ول بدا .
- ۴- تیکدانی دیسپلینی حزبی له پاش پی‌راگه‌یانندی بو جاری دوهم .
- ۵- دژی ریوشوین و ئامانج و پروباوه‌ری پارتی بچولیته‌وه .
- ۶- به بی ره‌زانه‌ندی پارتی بچیته ناو حزب و کومه‌لی تره‌وه .
- ۷- به بی عوزریکی ره‌وا (۳) جار له کوبونه‌وه دواکه‌وی .
- ۸- به بی عوزریکی ره‌وا (۳) مانگک مانگانه نه‌دات .
- ۹- نه‌گه‌ر به‌ک له مهرجی نه‌ندامه‌تی تیا نه‌مین .

ماده (۸)

- مافی نه‌ندامه‌تی پارتی . هه‌مو نه‌ندامیک مافی هه‌به :
- ۱- ره‌خنه بگری و پرسیار و پیشنیار بگا به‌گویره‌ی پیره‌وی ناوه‌وه .
  - ۲- هه‌لبژی‌ری و هه‌لبژی‌ردری بو هه‌مو دهسه‌تگایه‌کی پارتی به‌پی پیره‌وی ناوه‌وه .
  - ۳- دوا‌ی یارمه‌تی له پارتی بگا له ناچاریدا :

۴- شکایه‌ت کردن له‌گه‌ل چاودیری پیره‌وی ناوه‌وه .

۵- هه‌رگه‌س له‌سه‌ر خه‌بات کردنی پارتی چه‌بس یان نه‌فی کراو

یان مالی نه‌ما پارتی له‌سه‌ریه‌تی به‌پی توانا یارمه‌تی بدا .

بششی سیمه‌ی نهم

ئهو بنج و بناوانه‌ی پارتی له‌سه‌ر دامه‌زراوه :

ماده (۹)

دامه‌زرانی پارتی له‌خواره‌وه بو ژورووه . . له‌شانه‌وه بو لیژنه‌ی
 ریکخراو ، لیژنه‌ی ناوچه ، لیژنه‌ی لقی ، کومیته‌ی ناوه‌ندی ،
 کونفرانس هه‌تا کونگریس .

ماده (۱۰)

پارتی له‌سه‌ر نهم بنجینه‌ی ریکخسته‌ی دامه‌زراوه :

- ۱- ناوه‌ندی دیمو کراتی .
- ۲- لیژنه‌کانی پارتی به هه‌لبژاردنی نه‌ینی پیکدی .
- ۳- دیسپلینی پارتیه‌تی هه‌مو نه‌ندامیک ده‌گریته‌وه و گشتیان وه‌ک به‌کن له‌ماف و فه‌رمانا .
- ۴- هه‌مو ده‌زگایه‌کی پارتی راپوری چالاکی خموی له ده‌می دیاری کراوا ده‌دا به ریکخراوی بالاتر له‌خوی .

۵- ٺو مهسه لانهی پيوستيان به برياری دهزگای ژورو ههويه دهزگا کانی خواروو له کاتی خویدا دهياخنه بهرده مي و ره ئی و ئاراسته کردنی لئ داوا ٺه کهن .

۶- دهزگا کانی پارتی له هه مو پله به کدا سهه کردایه تی به کومهل (القيادة الجماعية) به کار ٺه هینی . ٺه هه ش مسئولیه تی فهدی لانا بات و پيوسته باس کردن و چار کردنی هه مو مهسه له ییکی گشتی به کومهل پیک بیت وه ریگه به هه مو ٺه ندایمیکیش بلدی که ده سپیشکهری (مبادره) خوی بنوینی و بهو دهوره هه لسی که پیتی ده کری وه دهزگا کانی پارتی (له هه مو پله به کیا) هه مو مهسه له ییک به زور بهی ده نگ ٺه برینه وه و بریاری له سهه ٺه دن و که م بو زور سهه دانه وینی وه دهزگای به ره ژیر له فهرمانی به ره ژور ده ناچیت .

ماده (۱۱)

دهزگا کانی پارتی ٺه توان به پیتی ٺو دهسه لانهی ئی یان دراوه ده سپیشکهری و بریار له ناوچه کانیانا بدن بهو مهرجه له گهل بریار و سیاسه تی گشتی پارتی ریک بیت وه لئی لانه دات .

ماده (۱۲)

دهزگا کانی پارتی به ره ژیر ٺه بی بریاری له خویان بالاتر پیک بین و

ٺه گهر لاشیان و ابی ٺه م بریاره له گهل باری مه لبه نده که ی ٺه وانا ریک ناکه وی . . ٺه بی هه ر بیکه ن و له دوائی ره ئی خویان به ران بهر بهو بریاره به یان بکهن .

به شتی چوارهم

ریکخراوه کانی پارتی - ٺه رکو دهسه لاتیان

ماده (۱۳)

۱- شاننه : ریک خراوی بنچینه ئی پارتی بهو بنکه ی کومه لانی تی و سهر چاوه ی ٺو دهسه لاتانه یه که ٺه دری به دهزگا کانی به ره و ژور له خوی . . شاننه به گویره ی ریک خستی ئیستا له ۳ - ۷ ٺه ندایم پیک دی به ریکخه ره وه که لیژنه ی ریکخراوه که ی وه یان لیژنه ی ناوچه دای ٺه نیت .

۲- شاننه و ٺه رگی سهه شانی :

أ - به ران بهر به سیاسه ت و پلان و پروگرامی پارتی بو پیک هیئانی تامانجو ٺه رکو و سپارده کانی تی ٺه کوشی .

ب - سهه کرده یی و چاودیری ٺه ندایمه کانی ٺه کاو بو به کار هیئانی ماف و ٺه رکیان سهه ره شتی ٺه کا .

ج - چه فته ی جاریک به سهه رو کایه تی ریکخه ر - یان - یاریده ر که شاننه هه لی بژاردوه کو ٺه بیته وه .

د - تهرک به سهر ته ندامانیا بهش ته کاو له چالاکی حهفته نی بیان
ته کولیته وه .

ه - پروپاگانده بو پارتی و نامانجه کانی ته کاو نوسراره کانی
له دهورو بهری خوی بلاو ته کاته وه .

و - به سهر شانهای پالیوراو لایه نگران راته گاو فیری زانیاری
پارتیایه بیان ته کاو له پیک هیتمانی تهرکی پی سپیراویان
چاودیریان ته کا ،

ز - دراوی ته ندامو پالیوراوان و یارمه تی دوستان و نرخمی چاپه مینی
کو ته کاته وه .

ح - روزنامه و نوسراوی پارتی ته خوینسته وه و به سهر به سستی
گفتوگوی له سهر ته کاو بیر خری بوده زگای بالاتر
دهر ته بری .

ط - بو زیاد کردنی هوشیاری سیاسی گشتی و پارتیایه تی و نه زهری
له ناو ته ندامو پالیوراوان و لایه نگیران تی ته کوشیت .

ی - له لیسته ی پالیوراوان ته کولیته وه و له ده زگای بالاتر داوی
ته ندامه تی بیان بو ته کات .

ک - نامه و نوسراوی ته ندامان و ده ننگ و باسسی پیویست بو
لیژنه ی بالاتر ته نیری .

ل - هممو مانگیگ راپوریک له مهر تهو کارانه ی کردو پیسه و

تهوانه ی بوی نه کراوه ته نیری بو لیژنه ی ریکخراو یان
لیژنه ی ناوچه .

م - سهر پهرشتی خه بانی کومه لانی خه لک ته کا به پی ری و شوینی
پارتی ، و فیری خه بانی شورشگیرانه ی ریک و پیک یان ته کاو
خوی له گهل خه لکداریک ته خا تا له نیازو داخوازیان
بگات وه به پارتی رابگه به نی .

ن - هممو ته ندامه کانی بو هه لسوراندنی کاروباری شان به
پرسیارن .

س - کوشش ته کا بو پیوه نندی پته و له نیوان ته ندامانی شانده ا
وه له نیو شانده و ده زگا کانی بالاتر دا .

ماده (۱۴) ریکخراو

۱- لیژنه ی ناوچه له سهر ره زامه نندی لیژنه ی لق بوی هه یه
ریکخراوی پارتی دابمه زربنی له و جیگایانه ی که زیاتر له شانیه کی
لی هه یه و دژواره ته ندامه کانی به لیژنه ی ناوچه که یه وه به سستی و
له بهر که می ته ندام یان بچوکی هه ریمه که هه لیش ناگری لیژنه ی
ناوچه یان بو دابمه زربنی .

۲- لیژنه ی ریکخراو جگه لهوانه ی له نوخته کانی : ه ، ط ، ی ،
ک . له به نندی (۲) ماده (۱۵) پیره وی ناوه و دا هاتون . : هممو

ك - هه لېژاردنی نوینهری خوبی بو لیژنه لقی و کونفرانس .
 ل - بو پوره پیدانی کاری پارتی و چونه ناو کومه لانی خه لکسه وه
 بوی هه په لیژنه ی پشه یی دابی و دهسه لات و فرمانیشی بو
 دیاری بکا .
 م - نامه کردنی شوین و کاتی کوبونه وه و بهریوه بردنی و توماری
 گفتوگو - و تهقریری مانگ و وهرامی پرسسیاری دهزگای
 بالاترو حیسابات راگرن .

ن - مسئولی لیژنه راسته و خو له کن لیژنه ی بالاتر له خوی مسئله .
 س - وابکا که له هه مو کاتیکا په یوه ندی پته و له ناو هه مو شانه کانی
 ناوچه که ی دا هه بی .

ماده (۱۶) لیژنه ی لقی .

له و هه ریمه دا که کومیتته ی ناوه ندی دیاری ته کات ، لیژنه ی لقی له
 ۷ - تا - ۱۱ ته ندام پیک دی که له لایه ن نه ندامانی لیژنه ی ناوچه وه
 هه لده بژردین به و نیسه ته ی کومیتته ی ناوه ندی دایده نی بو ژماره ی
 نوینهری هه ر لیژنه یه ک ، وه دهسه لات و ته رکئی که بوی دیاری کراوه
 وه ک دهزگایه کی بالا له و هه ریمه دا بهریوه ته بات . دهسه لانی لیژنه ی
 ناوچه چونه بهرانبهر به شانه کان ، لیژنه ی لقیش بهرانبهر به
 لیژنه ی ناوچه ته وه دهسه لاتته ی هه یه و له سنوری هه ریجی
 خوی دا ته و ته رکه شی له سه ره که له ته ستوی لیژنه ی

ناوچه گاندا به . وه (۳) سیان له نه ندامه کانی هه ل ده بژیری :
 په کیکیان لی پرسراوی په که م ته بی و به هه مو یان لیژنه ی کارگیران لی
 پیک دیت که له ماوه ی دو کوبونه وه دا هه مو دهسه لاتیک لیژنه ی لقی
 هه یه . لیژنه ی لقی بوی هه یه گو قاری تایسه تی خوی دهرکا به
 ره زامه ندی کومیتته ی ناوه ندی و له بهر تیشکی سیاسیته ی بریار له سه ر
 دراوی پارتی . پویسته لیژنه ی لقی به لای که می هه ر دو مانگ
 جاریک کوبیتته وه .

ماده (۱۷) کومیتته ی ناوه ندی :-

- ۱- کومیتته ی ناوه ندی دوی کونگریس بهر زترین دهسه لات داری
 کارگیره له پارتی دا . . به سه ر کاروبار و چالاکی سیاسی و
 ریکخستنی (تنظیمی) هه مو ریکخراوه کانی پارتیدا رانه گاو
 له نیوان دو کونگریسندا بو گه یشتن به نامه یه کانی پارتی به پی
 پروگرام و پیره وی ناوه وه سه ر کردایه تی پارتی ته کا .
- ۲- کومیتته ی ناوه ندی له ۱۳ - تا - ۱۷ ته ندام پیکدی له گه ل
 ۵ - تا - ۹ ته ندای جیگر که له ریگه ی پالاوتنه وه له لایه ن
 کونگریسه وه هه لده بژردین .
- ۳- ته گهر نه ندامیک کومیتته ی ناوه ندی پینی نه کرا فرمانی خوی به جی
 پینی . له جیگره کان ته وه ی له کونگریسا دهنگی زیاتر بو

دراوه ته چپته جيگهي :

۴- مهر جي ۱۰۰ ڏينهن تي ڪميٽي ناوهندي :

ا - ٽهه مهني له (۲۵) سال ڪه متر نه بي .

ب- لاني ڪه م (۳) سال بي هاتيته ناو پارتيه وه :

ج- خاوهني رابوردو ويه ڪي پاك و سهر بهر زانه بي له خه بات دا :

د- له وانه نه بي ڪه پاڪانه يان له پارتي ڪردوه .

ه- ٽه گهر به ڪيڪ له ٽه نداماني ڪميٽي ناوهندي ديار نه ما

(غائب) ٽه و جيگري له ڪونگريس دهنگي زوري بو دراوه

ده چپته جيگهي :

و- له ڪاتي گيرن و بزبون و ده به دهري ٽه ندامي ڪميٽي

ناوهندي سه بارهت به تيڪوشان و ڪاري پارتيه تي ،

ٽه ندامه تيه ڪهي ڪميٽي ناوهندي ههر ٽه ميني .

ماده (۱۸)

فرمان و ده سه لاني ڪميٽي ناوهندي ٽه مانه ٽه گرينه وه :-

۱- سڪرتري ڪميٽي ناوهندي و چوار ٽه ندام هل ٽه بئري بو

پيڪ هي ناني مه ڪنه بي سياسي تا ڪاروباري حزب به ريوه بهري .

بوشي هه به ليژنه ي جوي جوي له ناو ٽه ندامانا داني .

۲- تي ٽه ڪوشي بو هي نانه دي ٽامانجي دور و نريگي پارتي و داناني پلان و

تا ڪتي ڪي پيوست و روشن ڪردني سياسي پارتي بهر انبه به هه مو

روداويڪ .

۳- چاوه ديري پروگرام و پهريه وي ناوه وي پارتي ، و برياره ڪاني

ڪونفرانس و ڪونگريس بڪاو به سهر يان رابگا .

۴- ٽامانجو برواي شور شگيرانه و يه ڪيه تي پارتي (يه ڪيه تي ڪارو

بيرو هه لسوراندن و ڊيسپلين) و نهينه ڪاني به پاريزي .

۵- گه شه پيدان و پاراز تي داراي پارتي و ريڪخستي داهات و سهر ف

ڪردني به جور يڪ ڪه له شي زور پيوست نه بي سهر ف نه ڪري .

۶- هه لويستي پارتي دباري ده ڪا بهر انبه پارته کان و ريڪخراوو

ده زگا و ڪومه لاني ترو بهر نه شتانه کان ، له بهر تي شي ڪي پروگرام و

برياره ڪاني ڪونفرانس و ڪونگريس .

۷- رون ڪردنه وي هه لويستي پارتي بهر انبه هه مو روداويڪي

سياسي و ٽابوري و ڪومه لايه تي و جولانه وي ڪريڪارو جوتياران

و بزوتنه وي شور شگيري و باري ده و له تان .

۸- داناني هه مو پلان و ڪيشاني هه مو ريوشوينيڪ بو به هيز ڪردني

جولانه وي پارتي له هه مو باريڪه وه .

۹- په رورده و ٽاماده ڪردني ڪادرو زياد ڪردني بيرو تيگه شيتي

نه زهري و سياسي و فير ڪردني ٽه ندام و ڪومه لاني خه لڪ به

خه باتي شور شگيرانه . . ڪه ٽه مه ٽه رڪ و سه رڪ فرماني

تایه تیه تی ؟

- ۱۰- بلاو کردنه وهی هوشیاری و وریایی له ناو گریکارو جوتیارو کومه لانی خه لکی کوردستانا به گشتی به گویره ی پروگرامو پیره وهی ناوه وهی پارٹی .
- ۱۱- نامه کردنی هوی چاپه مه نی و بلاو کردنه وهی روژنامه ی ناوه ندی (ثورگانی پارٹی) و به بیان و نامیلکه ی زانیاری (تثقیفی) و دیاری کردنی دهسته ی نوسهران بو روژنامه و به سهر راگه بشتی .
- ۱۲- وهرام دانه وهی ره خنه و پرسیارو پیشیارو شکاتی ئەندامان وریایی کردنی گیرو گرفتیان .
- ۱۳- له ماوه ی نیوان دو کونگریسا له باری سیاسی و ریکخته وهی ، ثهرکی سهر کردایه تی پارٹی ئەخاته سهر شان و کارو بار به ریوه ئەبا .
- ۱۴- دیاری کردنی ده م و جیگه بو کونفرانس و کونگریس و بانگ کردنیان و دیاری کردنی نسبه تی نوینهر بویان .
- ۱۵- نامه کردنی تقریری گشتی بو کونگریس و به گویره ی پیوستیش بو کونفرانس .
- ۱۶- هه م و ئەندامانی کومیته ی ناوه ندی راسته و خو به یه کو به تیکرایی له مهر ته و ئیشانه ی کردویانه و ته و سیاسه ت و پلانیه ی

له سهری رویشتون له بهرانه ر کونگریسا بهر پرسیارن :

- ۱۷- بوی هه یه بریاره کانی لیژنه کانی ژیرو هه لوه شینته وه .
- ۱۸- بوی هه یه لیژنه ی ناوچه و لیژنه ی لتی تری تازه و ریکخراوی تایه تی دابمه زربنی .
- ۱۹- داوای کوبونه وهی کونفرانس و کونگریس ته کا . باله کانی خوشیا نه بی . (استثنایی) ته گهر :
- أ - زور ترین ئەندامانی پارٹی به هوی ریکخراویانه وه داوا بکه ن .
- ب- دو له سنی به شی ئەندامانی کومیته ی ناوه ندی بیان وهی .
- ۲۰- ههر بریاریکی بیدات ته بی هه مو ریکخراویکی پارٹی پیکی بینی ته نها کونفرانس و کونگریس ته توان هه لی وه شینته وه .
- ۲۱- له مه کته بی سیاسی ته پرسیته وه و ته رک و پلانی بو دانه تی .
- ۲۲- کومیته ی ناوه ندی بوی هه یه داوای لیکولینه وهی ده زگای چاوه دیری و پشکنین ریزه کانی پارٹی خساوین کاته وه . ههرچی پیشی رازی نه بی ته توانی له لای پلینومی پارٹی سکالا بکات .
- ۲۳- کومیته ی ناوه ندی له سهر به تی نوینه ری خوی بنیری وه یان کادر بگوزیته وه بو لقه کان و لیژنه ی ناوچه کان بو به هیز کردنی ریکخستن و بلاو کردنه وهی پیرو پهره پیدانی هوشیاری و بو به جی هینانی کاروباری که ی پارٹی .
- ۲۴- ته گهر ئەندامیکی کومیته ی ناوه ندی کاریکی ته وتوی کرد که

پيوست به دهر گردن بکات ده بی کوميتهی ناوه نندی به زوری
دو له سځ ده ننگ له مسئولیت دوری بخاته وه و بیدات به
پلینومی گه و ره (موسع) بو سزادانی .

ماده (۱۹)

- ۱- کوميتهی ناوه نندی ههر به دو مانگک جاریک له خو به وه (تلقائياً)
- وله سهر بهک (دوری) کو ته بیته وه .
- ۲- پلینومی پارتي که له کوميتهی ناوه نندی و جیگران و نه ندانی
لیژنه ی چاودیری و پشکینین پیک دی ، ههر به چوار مانگک
جاریک کو ته بیته وه بو لی پرسینه وه ی کرده وه و چالاکي سهر
کر دایه تی و دانانی ریوشوینی پيوست بو ماوه ی داهاتو .
- ۳- له سهر داوای پلینومی ناسای پلینومی گه و ره که له پلینومی ناسای و
نوینه رانی لیژنه ی ناوچه و لق و پیشه یی که ههر یه که ی به هه لبراردن
نویته ریک ته نیرن پیک دیت .
- ۴- کوميتهی ناوه نندی بوی هه یسه له دهره وه ی عراق ریک خراوی
حزبی له نه ندانان پیک بیی که به پیی پروگرام و پیره وی ناوه وه ی
پارتي ئیش بکه ن .

ماده (۲۰) مه کته بی سیاسی :-

- ۱- مه کته بی سیاسی له سکرتری کوميتهی ناوه نندی و چوار نه ندان

-۳۴-

که کوميته له ناو نه ندانانی خو یا هه لی ده بزیری پیک دی :-
۲- مه کته بی سیاسی له ماوه ی به بیی دو کو بونه وه ی کوميتهی
ناوه نندی یا . ته نها بریاره کانی کوميته جی به جی ده کا ، ته گهر شتیکی
وارویدا که پيوست بی سیاسه تی بریار له سهر دراو بگوری . .
دهست به جی ته بی کوميتهی ناوه نندی کو بکاته وه .

پشکینین پیک

دهزگای چاودیری و پشکینین

ماده (۲۱)

دهزگای چاوه دیری و پشکینین له لایه ن کونگرسه وه هه ل ته بزردری
و له به رده م ته و مسئوله . ژماره ی نه ندانانی جه و ته له گه ل دو
نه ندانی جیگرو مسئولی یه که م له ناو خو یانا هه ل ته بزیرن .

ماده (۲۲)

ته رک و ده سه لاتی ده زگای چاوه دیری و پشکینین ته مانه یه :-

۱- یاریده ی کوميتهی ناوه نندی ته دات له ئیشه کانیاو ته رکی پشکینین
له سهر یهک (دوری) و ته وانه ی مه کته بی سیاسی پی ده سه پیری
ته گریته ته ستو .

۲- له دارایی پارتي و چونیته ی مه سره فی ته گولیته وه و چاوه دیری

-۳۵-

جی به جی کردنی پروگرام و پیره وی ناوه وه و بریاره کانی لیژنه
به رزه کان ته کا به چه شنیکي راست و دهر باره ی کار و باری خوی

تقریر ته دا به مه کته بی سیاسی .

۳- له شکاتی ته ندانمان ته کولیته وه و تقریر ته دا به لیژنه ی تایه تی
خویانو بو خوشی پرورای له سهر دهر ته بری .

۴- دهر وائینه ته و تقریرانه ی که دهر باره ی که مته ر خه می و سهر پیچی
ته ندانمان وه یان ریکخراوه کانی پارٹی دین و هره ئی و راسپارده ی
پیویستی خوی له سهر یان بومه کته بی سیاسی دهر ته بری .

۵- دهر زگای چاوه دیری و پشکنین له پله ی سهر کردایه تی دانیه .

۶- ته گهر کیشه به ک له نیوان دهر زگای چاوه دیری و پشکنین و کومیته ی
ناوه ندی روی دا . . ناوه روکی کیشه که ته خریته به ر پلینوم و ته گهر
که م و کورته کی و هها دهر که وت له سه هریه کیل له دوولا که
پیویست به دهر کردنی چهنده ته ندانمیکي لایه کیان بکات ، پلینوم
له سه هریه تی : کونفرانس کو بکاته وه تا بریاری له سهر بدات .

ماده (۲۳)

ته وسزایانه که دهر زگای چاوه دیری و پشکنین پیشناری ده کا :-

۱- دهر باره ی ته ندانم :-

أ - سهرنج راکیشان به نووسین وه یا به زار .

ب- ئیژاری قهردی وه یان تیکرایی (اجتماعی) له ناو
ریکخراوه که یندا .

ج- بیکار کردن له مسؤلیهت .

د- دهر کردن بو ماوه به ک له پارٹی .

ه- دهر کردن که سزای ههره گه وره به .

۲- دهر باره ی دهر زگاو ریکخراوه کانی پارٹی :-

أ - سهرنج راکیشان و ناگادار (ئیتزار) کردن .

ب- هه لوه شانندی لیژنه و دانانی لیژنه به ئامانه تی تا هه لبراردن
ته کری .

ج- هه لوه شانندی ریکخراوو دابه ش کردنی ته ندانمانه کانی به سهر
لیژنه پارٹی به کانی ترا .

ماده (۲۴)

۱- سه روکی پارٹی :- ههر خوی سه روکی پارٹی و کومیته ی ناوه ندیه و

راسته و خو له لایه ن کونگریسه وه ههل ته بژردری و بوی هه به

ئاموزگاری و ری پیشانده ری کومیته ی ناوه ندی و مه کته بی

سیاسی و پلینوم بکاو به سه رو کایه تی ته و کومیته ی ناوه ندی و

پلینوم و کونفرانس و کونگریس کو ته بیته وه و بوی هه به له

کوبونه وه ی مه کته بی سیاسی سیدنا به شاداری و ته گهر ده ننگ به

ته دیه ک بو ته ولایه به زور به دانه نری که سه روک ده نگی بو داوه .

۲- دهسه لاتنی سهروك : سهروك ته توانی له سهه داواى زورترى
نه ندامانى پارتى داواى كو بونه وهى كونگرېس بكا بهم گویره به :
ا - له حاله تى نااسايى (استثنایى) يان له ناكاودا .
ب- له كاتيكدا ماوه يه ك تى په ريبى به سهه رده مي كو بونه وهى
كونگرېس و كومېته ي ناوه ندى نه په وى كوى بكا ته وه .

ماده (۲۵)

سكرتېرى كومېته ي ناوه ندى له گهل نه ندامانى مه كته بهى سسياسى له
كاره لسوراندى پارتى مشولو هه مو نووسراو سپارده و ناراسته
گردنېكي حزبى به ټيخزى ته و - يان - (يه كيك له ياريدهرانى تايه تى
لى پرسراو) ته بهى ، گهره كه له هه مو كاروبارى سسياسى و ريكخستن و
چالاكى پارتى ټاگادار بهى و له سهه ريه تى تقريرى گشتى بدا به كونگرېس
يان كونفرانس يان پلېنوم ، به لام تقريرى ته واو له سهه ر هه مو بابه ته
كاروبارىكى پارتيه وه له سهه ر نه ندامانى مه كته بهى سسياسى به وه هر كه سهه
به گویره دى كارى خوى .

سكرتېر له سهه ريه تى كه مه كته بهى سسياسى له هه مو كاروبارو بريارىكى
پارتى ټاگادار بكاو داواى وه رگرتنى ره ټيان برياره كان به ريكخراوان
بگه به نى . له گهل ته وه شا كه سكرتېر مسؤلېه تى زورگرينگى هه به
نابى به ته نيا بريارېداو ته بهى هه مو بريارىك به كومهل بدرى ، له حاليكدا

نه ندام بلاون و وه كو گردنېان له ووزه دا نه بهى ، پويسته مه كته بهى
سياسى كارىكى وا بكا چالاكى پارتى هه ر بهر ده وام بهى .

بگشتى شنه شنه م

كونگرېس - (مؤتته مهه رى نيشتمانى)

ماده (۲۶)

- ۱- كونگرېس (مؤتته مهه رى نيشتمانى) به رزترين دهسه لاته له پارتيدا ،
- ۲- كونگرېس له نه ندامانى كومېته ي ناوه ندى و ليژنه ي چاوه دېرى و
پشكنين و نه ندامانى جيگر - كه كونگرېس هه لى بژاردون - و نه و
نوينه رانه ي له لايهن هه مو نه ندامانى ريكخراوه پارتيه كانه وه
هه ليژيراون به و نسبه ته ي كه له لايهن كومېته ي ناوه ندى و ليژنه ي
چاودېرى و پشكنين و نه ندامانى جيگر . بوى داناون . پيك دى .
- ۳- كونگرېس له بارى ناسايى دا هه ر به دوسال جارېك كو ته بيته وه .
كومېته ي ناوه ندى بوى هه يه داواى كو بونه وهى نااسايى
(استثنایى) بو بكا له سهه ر داخوازى دو له سى به شي نه ندامانى
و به پيى ماده (۱۸ - به ندى - ۱۹ ب) هه روه ها سهه رو كيش بوى
هه يه كونگرېس بگري به پيى ماده (۲۴) .

ماده (۲۷) ئەرك و دەسه لاتی كونگرېس :-

- ۱- دەسكارى و گورېنى پروگرام و پېره وى ناوه وه .
- ۲- گوى گرتن له تقرېرى كومېتهى ناوه ندى و لېژنهى چاوه دېرى و پشكېن و لى دوان و نرخ دان . به گرده وه كانيان .
- ۳- رى وشوېن دانان بو سېاسه تى گشتى و پلان و تاكتېك دانان بو شو مه سه له سېاسى يانهى به ره نكارى پارتنى ئەبن .
- ۴- لېكدانه وه وشى كرده وهى بارى ناوخۆ و دهوله تان و ريگه ديارى كردن بو به ريوه چونى پارتنى و برياردان له سهر چاره نوسى .
- ۵- دانانى ستراتېژ بو پارتنى .
- ۶- سهر كردن و برېنه وهى شكاتى ئەندامه كان .
- ۷- پرسېنه وه له كومېتهى ناوه ندى و لېژنهى چاوه دېرى و پشكېن و سزادانى تاوانكاريان .
- ۸- هه لېژاردنى سهه روك و ئەندامانى كومېتهى ناوه ندى و جېگران و ئەندامانى لېژنهى چاوه دېرى و پشكېن و جېگه ره كانيان .
- ۹- ته نيا كونگرېس ئەتوانى پارتنى هه لوه شېنى و ناوى بگورى و چالاكى بوه سېنى و له گه ل حزبىكى ترا تېكه لى بكات وه يان دهسكارى بېرو باوه رى (ئايدولوجى) بكا .

بەشى حەوتەم

كونفرانس

ماده (۲۸)

- ۱- له كاتېكا گورپانى سېاسى گرېنگ يان كېشه له ناو كومېتهى ناوه ندى دا روبدا كه مه ترسى تېكچونى به كېه تى پارتنى تېدابى . يان هه لويستېكى و ابى كه پويستى به گرتنى كونگرېس هه بى و له سهر داواى زور تر له نيوهى ئەندامانى پارتنى يان دوله سى به شى لېژنهى ناوچه كان و وه ختى بزازرى له وزه دانېه كونگرېس كوېته وه . كونفرانس ئەگېرى .
- كونفرانس له ئەندامانى كومېتهى ناوه ندى و لېژنهى چاوه دېرى و پشكېن و جېگران و نوېنه رى لېژنهى ناوچه كان و رېكخراوانى سهر به وان و نوېنه رى شو رېكخراوانهى كه سهر به كومېتهى ناوه ندى و شو كادره پېشكه و توانهى كومېتهى ناوه ندى به زور بهى دوله سى به شى دهنگ دياريان ئەكات پېك دېت .
- ۲- كونفرانس هه مو دهسه لاتيكي كونگرېسى هه به جگه له : گورېنى پروگرام و پېره و گورېنى كومېتهى ناوه ندى و برياردان له چاره نوسى پارتنى و بېكار كردن و دهسه لات لى سه نده وهى سه روك . برياره كانى هه مان هېزى بريارى كونگرېسى هه به .

۳- به که مین هرکی کونفرانس نه وه به که زروف ناماده بکا بو گرتنی کونگریس .

۴- له محاکمه می نه ندامانی کومیتته می ناوه نندی و لیژنه می چاودیری که له لایهن پلینومی گه وره وه نه دری کونفرانس . نه توانی له هر دو لیژنه نه ندام فہسل بکا به و مہرجه می فہسل کراوه کان له هر دو لیژنه به جاریک یان به چہند جاریک نہ گہ نہ نیوہی نه ندامہ کانیان .

۵- کونفرانسی خوجی بی (محلی) پاش داوای زورتر له نیوہی نه ندامانی پارٹی له و مہ لہ بنده دا یان له سہر داوای دولہ سی بہ شہی نه ندامانی لیژنه می ناوچه به رہزامہ نندی مہ کتہ بی سیاسی پیک دی . کونفرانسی خوجی بی له نه ندامانی لیژنه می ناوچه و جیگرو نه ندامانی لیژنه پیشہ ییہ کان پیک دی و کونفرانس له سہر یہ تی گیر و گرفت و کیشہ می مہ لہ بنده کہ به پی پی پیرہ وی ناوہ وه رانی بکات

پاکستانی

دارایی پارٹی

- ۱- دارایی پارٹی پیک دی له :-
- أ - مانگانہ و دخولہ می نه ندام و پالیوراوان :
- ب - یارمہ تی نه ندام و پالیوراو ولایہ نگر و یاریده دهران .

ج - ترخی چاپہ مہ تی پارٹی .

د - دہ سکھوتی ٹاھہ نگی زانیاری و ہونہری و کومہ لایہ تی کہ پارٹی نه یگیری .

ه - نه و پروژانہ می پارٹی دای نه تی .

و - یارمہ تی گشتی له سہر پہ سند کردنی کومیتته می ناوہ نندی .

۲- شانہ کان مانگانہ و ترخی چاپہ مہ تی مانگک بہ مانگک کو نہ کہ نہ وه

و بو لیژنه می ناوچه می خوبانی نه نیرن و نه ویش بہ ہوی لیژنه می لق بو کومیتته می ناوہ نندی (مہ کتہ بی سیاسی) نه نیری . نه وریکخراوو لیژنا نہ کہ سہر بہ کومیتته می ناوہ نین ہر دہرامہ تیکیان بی راستہ و خو بوی نه نیرن .

مانگانہ و ترخی چاپہ مہ تی و یارمہ تی و دراوی تر کو دہ کریتہ وه بہ پی پی سولہ (وصولات) ی دہر کراو (صادر) له لایهن کومیتته می ناوہ نندی بہ وه .

۳- کومیتته می ناوہ نندی ہر پارہ یہ کی بوی دیت پیویستہ خہ بہری گہ یشتنی بدابہ و لیژنه یہ کہ بوی نار دوه .

۴- له سہر لیژنه می ناوچه و لیژنه می لق و کومیتته می ناوہ نندی پیویستہ توماری تایہ تی بگرن و بودجه (میزانیہ) و داہات و مہ سرفہ تی قیا بنوسن .

۵- لیژنه می دارایی سہر بہ کومیتته می ناوہ نندی ریگہ می سہر ف کردن

تهدا به لیژنه کانی ناوچه و ریگخراوانی تری پارتی . لیژنسهی
ناوچه کان و ریگخراوه کانی ترمانی تهوه بیان نیسه له خویانهوه
دهست بدهن له داهاتی پارتی و مهسره ف بکهن . . .

